

ШЫН

СЭКП Тыва обкомунун, Тыва АССР-нин Дээди Сөвөдиниң болгаш Министрлер Чөвүлелинин органы

1967 ч. ЯНВАРЬ 15 ВОСКРЕСЕНЬЕ № 13 (6650) Өртээ 2 көп.

ЧАНГЫС ЭП-СЕТКИЛДИГ ЧУУДУГУЗНУУШКУН
ХАБАРОВСК (СЭТА). Январь 13-те Хабаровск крайның болгаш хоорайның партия организацияларының активизация хуралы болган. Партиядың Хабаровск крайкомунун бирги секретары А. П. Шляпников хуралда кыткан.
СЭКП ТК-ның Политбюроунун кеңештүү, ССРП-ның Министрлер Чөвүлелинин Даргазы А. Н. Косыгин «СЭКП ТК-ның декабрь (1966 чыл) Пленумунун түнөөлеринин дугайында» пленкетини кыткан болгаш олурушканын оңу чыгыш-биле уткан.
Хуралдың киржикчилери резолюцияны СЭКП ТК-ның декабрь Пленумунун шийиринери, партияны болгаш оң Төп Комитетинин ленинчил уламышының чыгыш үн-биле чүгүлдүгүзү, иракмы чөөн-чүкүлөр төрөөн Коммунист партияны долгаандар улам сыйры каттырар, Улут Октябрьның 50 чыл оюн күш-ажыкчы чыг-чаа чедишкенир-биле уткуур дээрин крайның бүгү ажыкчы чондарының мурундала бүткөргөндөр.

ГОРЬКИЙ ОБЛАСКА ЛЕНИН ОРДЕНИН ТЫВЫСКАН

ГОРЬКИЙ. (СЭТА-ның тускай корреспонденттери М. Герасимов биле И. Воронин). Январь 13-те Горький областа Ленин орденин тывыскаан. Ажыл-агый болгаш культура тургузушкунуңа чедиң алган чедишкенирин дөш оңу шалгаан. Горький областың бугурулуштарының кыгылары түгө Совет Эвилелинге эвес, харын база даштык чурттарга калба-биле суратжаан. Автомобильдер, суг ааза-биле чортуу чалгынын суднолар, станоктар болгаш газ-мотокомпрессорлар, дизельдер, сазаны, чөмүшчүлүгөдөр, улустун калбак херегелерин барандары—бо болза областың ажыкчы чондарының бугуруп үндүрүп турар чүдөлери-нин ыракта-ла четте эвес дайымын-дыр.
Горькийжилер чуртун экономика-ның хөгжүдүрүгө боттук салымшык-кынын кирин турар. Заводтарда болгаш фабрикаларда күненишкенин амырал хайымкан. Октябрь-ның социалист Улут революция-нын 50 чыл оюн төлөтпег уткуур дөш социалист чарыш калбарган. Хей бугурулуштар планнашыкының болгаш материал талам-биле илги беришкенини чаа системазынче шилчөөн.
Көдө ажыл-агыйның ажыл-ишчилери чыл келген турум-на улам улут чедишкенирин чедиң ап турар.

... Горькийде Спорт ордун. Амаа областың дээр кижилеринин дээр-лери—машина тудуучулары, химиктер, колхозчу бедания суралыг кижилери, көкү эртендерин, конструкторлар болгаш инженерлер, литературалык болгаш уран чүдүлүн ажылдакчылары чыглан.
СЭКП ТК-ның Чыгыне секретары, ССРП-ның Дээди Сөвөдиниң Президиумунун кеңештүү Л. И. Брежнев, СЭКП Горький обкомунун бирги секретары К. Ф. Катусев, облукском-мун даргазы И. И. Чугунов, областың төрөөн хоорайның партия болгаш совет удурутчулары, улутур-чун чөөрүкчүлери, көдө ажыл-агыйның муракчылары президиума олуттарга олуруп турда, димиттиг, үрүдүчүлөөн адыш чаксаакыны чагылдырып турган. Ында—байраалга келген аалчылар—Москва областың, Мордва, Марий болгаш Чуваш автономнуг республикаларының, Киров, Иваново болгаш Владимир областтарының төлөөлөкчилери.
Хуралдың киржикчилери хунду-луг президиум СЭКП-ның ленинчил Төп Комитетинин Политбюроу составын кылдыр улут көдүрүшкүн-биле сонгаан.
СЭКП ТК-ның Чыгыне секретары Л. И. Брежневтиң чугаазын олутурушканын чыгыш-биле уткан.

каймыгында— Совет Эвилелинге-дөө, Францияга—да — ажыкчы элөөн хей уламышыкынар бугурушкуну оңу. Найраалдык француз күрүне-биле араваста тургустуну турар харылааларыны уткөргөндөр. Франция-биле бистин харылааларыны моон сонгаар улам ханымдыр болгаш хөгжүдөр дөш бугу-дустун таламыстан бугу-ле болду-лар аргаларын ажылаар бис.
Сөөлү үдө найраалдык байдал тургустунуң келген Италия-биле харылааларыны хөгжүдөр улут ажыл-дуузалыг. Ол ишкан Европа-ның өскө-ла чурттары-биле бистин араваста эки харылаалар тургустуну турарын сеткил ханым чугаалаар бис.
Европада болгаш харын-даа бугу делегейде инити-биле тургустунуң келген байдалын хөгжүдөр Барыңы Германияны милитаристери-нин болгаш экономиктеринин бол-доруларын дүшүдөр турар. Олар-ның политиказы нарын кризиске та-варышкан, чөөк та Чон Бонн чак-кын улутурукчуларының солукшаны оң толорагй хережин болган.
Чоа чакк бодунун ажыл-чору-дугазынын программаның чоңа чар-дал үндүрүшкөн. Ол программаның дугайында чүнү чугаалап болуру? Чүнү-даа мурунда барың герман империализминин болдору му-рунку хөөрө артын калган дээрин-иңде бажиттиң хей чүдөлөр хере-жилеп турар.
ГФР-нин «бугу Германияны» тө-лөөлөр дөш негелдедиң база катан дымнал тур бис. Ол дээр ГФР-ниң «хүдөөн көрөс» политиказын ула-мчылашыкы болгаш тынмыңда ол со-циалист күрүнең улутузарыңче ула-ган чүкүл-дур. Бонн дайымыр-рактар ГФР-ге калды-лаа хамаары-ла чок барың Берлиннин дугайында негелдениң база лагын улуту-рутурлар. Европага дайын өсүлде-ти тургустунан чыгырарларга, оң инити ГФР биле ГФР-нин араваста кызыгар дугайында адымдыг тургусту ГФР-ниң чыгача ам-да элел-лери ол матырыл турар.
Депшилдегил бугу кижилер төрө-леткенде инити-биле алган ыгет-паны улус бодунун Төрөөн тургустуну хамаарышпас чоруу дөш чөптүг Лемиселинге тилелдегил чедиң амыр дээрине бажың бузурелдиг бис деп. Л. И. Брежнев негелдедиң.

Делегейни коммунисттеринин чаа чөвүлө хуралын чымылдарыңа чо-гуур байдалыңың айу келген дээр-инин дугайында айтырыгыңа ам үе-де хей-хей акыл-дуума партиаларын инпериализминин тилчөөн, деп-шигениң хостуг орунчы үнүтерини оң чугула магадыкымы болур.
Бо чылын делегейин бугу ком-мунистери бистин-биле калы Улут Октябрьның 50 чыл оюн демделээр-лери. Олар бо алдарды байраалды чүгө совет улустун национал ба-йырлары эвес, бугу делегейин ажылчын агызымын, революсу бугу үнүтерин болгаш депшилдегил бугу кижилер төрөлгенин улут ба-йырлары кылдыр санап турарлар.
Бөгүн чер кырында чыгыш эвес, а кижилер төрөлгенин үштүн бир ке-дээ ажык чөптү 14 социалист чурттарынын бар бооп турары дээр. Октябрь революциянын оңин салган инитиле хөгжүдүлгенин түнөөлөр дээр. Эригелгил колхозалды импери-ализминин орнуда 70 ажыл хамаары-шпас күрүнелерин делегейде тыптың келгени дээр амында-ла база де-легей социализминин салдарынын түнөөлө-дир. Капиталды чурттарыңа да ажыкчын агызын бажың туру-ш чугаал ап шыгачын, а комму-нист шимчөөшкенин агы үенин политиказы улут күжү болу бергени дээр, бо-да чедишкенирнин үнөр дөштери 1917 чылдың октябрь хү-неринде тыптын үгөн.
Бир өвөс ККП-ның улутурула-мын чарылдырмык, дээр органи-зацияны ажыл-чоруудуңа эвес бол-за, коммунист шимчөөшкенин, бугу революсу шимчөөшкенин чеди-шкенирнин инити-биле улам-на улут болур ийик.
ККП ТК-ның XI пленумунун шийиринери болгаш «улут курулу-ш революция» дээр ат-биле Кыдатта чоруу турар политиказы кампаңы болза Мао Цзюньчү болгаш оң бөдүлүнү улут күрүмчү антисовет-тик политиказы адымдыг чаа үе-кадаа кирген дээр дугайын хере-жилеп турар. Ол политика чүгө Совет Эвилелинге болгаш бистин партия-ныкка улут улашмаан. Кыдат улуту-ручулары чарылдырмык шугуму бугу коммунист болгаш ажылчын партиаларын чыгыш өңинге болгаш сыйры каттыжымышыңа ко-рал алганын турар. Ол шугум чар-дыс ай инпериализмдин фронтуну тургузарыңа шаптык болушкан, демселиң турар ыгетман улустун эрге-ажыктарыңа согушкун берип турар. Мао Цзюньчү болгаш оң бөдүлүнү агы шугуму кыдат улус-тун бөдүлүн — ажылчыннарнын, тараачыннарнын, интеллигенциянын эрге-ажыктарыңа чедирип турар ко-ралын. Кыдаттын Коммунист партиязында ол шугумун кандың со-ле болуш болу турарыңа база көрө-бин барың болс. Ол дээр Кыдатта бугу-ле бугу коммунистерге улут аламың чорук болуш, мыңаңаш чоруда бодушту ханым салгыш чо-лашкынымыңа илередиң турар бис.
Совет Эвилелиниң Коммунист партиязы Кыдаттын компартиязы-биле, Кыдат Улус Республикасы-биле найраалдын болгаш интернациона-лың салгы сеткил каттыштырыла-зынын шугумун мурунку хөөрө өс-керлиш чокка барылаалар турар. Пекиннин агыч улутуручуларыны марксизм-ленинизмге калды-лаа де-мележир чүгөөн оң идеологияны болгаш политиказын соболаал пеле-редип турар, бис оң-биле калы ККП-ге улут эвес. Кыдатка улут эвес, а Кыдаттын Коммунист партиязы дөш, интернационализмни орунуга оң катан илери дөш, марксизм-ленинизмни, коммунист шимчөөшкенин чыгыш шугумунун инпериализмге үнүтеринге бугу агы-дуума партиалар-биле оң сыйры каттыжымыкымы дөш леми-сел чорудуп турар бис.
Инити агыч орулгаларыңа калма-ларыңа салгы сеткил каттыжымыкы-ның хөдөлгөң, сыйры катты-жымыкымыңа бажылаарыңа күөл сорук—ол дээр коммунист шим-чөөшкенин бистин чондарыңа бооп турар боор. Калы боланың турар шийиринери негелдениң турар эвөөн эвөө-айтырылдар бугу делегей-нин коммунисттеринин мурунуга тып-тын көп турар. Ол айтырылдар со-циализминин делегей системаның хөгжүдүлгенин чорудулазы-биле-да, делегейин ажылчын шимчөө-шкенинде, улусторун национал-хо-статалыг демселинде чаа болуш-куннар-биле-да харылаалды, им-периализминин агресстиң полити-казы-биле база харылаалык болбай-на.

Эш Л. И. БРЕЖНЕВТИҢ чугаазы

Эртим эштер, горькийжилер! Эр-тим өнүктүр! Бөгүн силерде улут байраал бооп тур. Горький областа Ленин ордени тысып турар-дыр деп. Л. И. Брежнев чугаалаан. Ол шаңнал-биле горькийжилерниң күш-ажыкчы эрес-маалырын чоруту-биле үнелеп көргөн. Бистин ком-мунист тургузушкунун, улут херегелерин сипериниң илериң турарыңар үнелеп четпес салымшык дөш Төрөөн чуртун өөрүп чет-тиришкениң оң шаңналда илеретти-ген.
СЭКП Төп Комитетинин, ССРП-ның Дээди Сөвөдиниң Президиумунун болгаш Совет чакатын амырушкунуң Горький областың ажылчынна-рында, колхозчуларында, интеллиген-циядагы — бугу ажыл-ишчилерин-де улут шаңнал дөш илги байыры чедирип, чаа-чаа чогадыңың чеди-шкенирнин болгаш күш-ажыкчы чыг-чаа-чаа тилелелериниң силерге сет-кил-сагыштын ханымнан куура тур мен!
Бистин күрүне-биле Совет эрге-ча-гырларыңа илелдегил чымы — Ок-тябрьнын 50 чыл оюнун чыгыне кижилер кайтамчык хүнерде бажы-ла чымылган-дыр деп, эш Бре-жнев үргүлчүлөп чугаалаан. Ол чаа бистин чуртувустун эрткин орунун, делегей хөгжүдүлгенин бугу чору-дугазыңа-талыгыңаңа хая көрү-пү арганы биске берип турар төв-гүдүг бекит-тир. Ол бугу маалымың 50 чыл иштинде бистин улуту-вус-социализмин тургускан болгаш ам коммунизмин туудун чорудуп турар. 1917 чылдың октябрьда бистин ленинчил партиямыс, бистин ажыкчын агызымыс, бистин бугу күш-ажыкчы улуту-вус бугу-делегей төөгүтүнүң чаа үенин ажыкчынна болгаш ам кижилер төрө-леткенниң социал депшилдегил баштап турарыңа чөгараарыңар эр-тегил бис.

Көдөгө база улут ажыкчы калбар-ның чорудар. Эртим чылын бистин чедиң алган чүдөлөвүс болза көдө ажыл-агыйның күдүрүгенин чугула сорулгаларын шийириндеринге чү-гө баштайгы бажымыңар болуп турар-ла болгай.
Бо беш чылда көдө ажыл-агыйга үндүрүп берип турар улут каттал салымшыкыларын эң ажыкчы кылдыр ажылаар дөш база эвөөш эвес ажылаар херек.
Октябрьның 50 чыгына турас-кааткан социалист чарыш ам бугу чуртта калбарып турар деп. Л. И. Брежнев чугаалаан.
Ол алдардык өбүлөйни байрамал эртинеринге белетке ажыкчы чөп-күн революсу болгаш күш-ажыкчы эки чыгыларын, социалист ин-тернационализмдин улут амыр хөг-жүдүлгениң, чоңу коммунист идеологияга берилгениң, бектик мо-ральдык мезу-шыңаар кижилерин-де илериң бөөр.
Октябрьның социалист Улут революциянын 50 чыл оюнуга белетке дугайында СЭКП Төп Комитетинин долгаалында бистин чурту-вустун бугу ажыкчы чоңу улут Төрөөн чуртунун чагай чорутуңа ажылдарыңа боттарыңа сорулгаларын көрүп билир боор деп болот тур мен. Бугу партия организаци-яның бугу ажылчыннар болгаш кол-хозчулар, тускай эртендерин база албан-хажыкчылар Төп Комитетиниң эки кыгырыңа бир эп-сеткил-биле ха-рылылар боор дээрине бугурады илереткери чөпшөрүң көрүң. Ок-тябрьның бекен чымы демделгери-нин эки аргам — ол болза бай-раалга ажыл-агыйны хөгжүдүрүгө чаа чедишкенир-биле журажыкы болур.
Эш Л. И. Брежнев оң шаңал де-легей байланымын айтырыларыңа дугайын чугаалаан.
Делегей байдалыңың нарын, де-легейде болушкунарыңа түргөн өскөргөң чоруу даштык поли-тиказың айтырыларың ургулчу кош-как кылбай хайлаарыңа негеп турар. Бугу делегей политиказыңа ха-маарыштыр ССРП-ның политиказы-ның дугайында болгаш делегейин ТК-ның Пленумуңа чөөк чаа чуга-алашканың билер болгай силер.
Совет Эвилелинин делегей тур-жунуң улам ийик бажымың турарын Пленум демделгезе.
СЭКП-нин XXIII съездинин шийиринде айтылган бистин даш-тык политиказымың моон сонгаар-ла чорудулары бистин партия-ныкы болгаш совет чакатың шийиринди Пленум бажыткан. Бистин политикамың болза соци-ализминин делегей системаның кү-чүзүн болгаш чыгыш эки бажымың-дарының, улустарыңа хосталгалы шимчөөшкенин илелдегил деткири-ңа, империализмге болгаш реакци-яга улут демселиге бугу революсу болгаш депшилдегил күштерин сый-ры каттыштырыларың, тайбың бол-гаш делегейин аймыл чок чоруу дөш демселиң политикамың болуп келген болур-даа.
Бистин бо хүнеринде делегей политиказымың эң иңдиг айтырымың— ол болза ыгетман айтыры болур. Америк империализминин ыгетман чорудуп турар кеминг чаа үдөгүл-дөрүн дугайын парлалыңа база радионуң даштыкчаларыңа, Совет чакатың делегейден билер болгай силер, эштер. Америк самолет-тары ыгетман Демократык Респу-бликаның төвүңе элөөн калы жу-душкунарыңа чөөк чаа кылган, Ханойнун чурттакчымың квар-таларыңа бомбалаан. Бугу де-легейге килеңнөөшкениң болдурган ол чаа агресстиң бугу орта тайбылбарлар нымды күжениш-кенирнин тывары берге.

Дугурулуда солдуга олутуруш-каны бекен бис деп, бугу делегей-нин хей-инитинин бугурадыр, «тай-быңа ынак чорун» көргүзөр дөш Вашингтонунун политиказы сөс ха-рамнакмай турган. Ам олар ботта-рыңа бугу артын база катан көрүскөндөр. Ол кылгырыңа инити байдалды нарымыңды, чөдүлгөн таарыштыр шийириндериниң орун-га чаа шаптыктарын жураштырып турар өнүк-чөгөлгил, ажык хеле-лишкенир-биле камсыз жым турар болганда, тайбың дугайында ол кыл-гырыңа кым бугураар боор.
Американың ыгетман кончук хей сапныг шериги болгаш дайы-нык техникамың өнөөшкөнөр. Ында Каттышкан Штаттарын, оларын чалчаларының болгаш Сайгондун чалча шериглери ам бир миллион чус чеден мүн ажык кижилер турар. Боттарының өскөткөс авантюризм-га чырык чөвө көрөйиң турарын америк генералдар бекен минин чуга-алап турарлар. Америк империали-стериниң ыгетман улутуңа АКШ-ның төөгүлгөң оң бужар аршы бол-тур. Американың ак сеткилдиг кижилери ол матырыл турар.
Депшилдегил бугу кижилер төрө-леткенде инити-биле алган ыгет-паны улус бодунун Төрөөн тургустуну хамаарышпас чоруу дөш чөптүг Лемиселинге тилелдегил чедиң амыр дээрине бажың бузурелдиг бис деп. Л. И. Брежнев негелдедиң.

Делегейни коммунисттеринин чаа чөвүлө хуралын чымылдарыңа чо-гуур байдалыңың айу келген дээр-инин дугайында айтырыгыңа ам үе-де хей-хей акыл-дуума партиаларын инпериализминин тилчөөн, деп-шигениң хостуг орунчы үнүтерини оң чугула магадыкымы болур.
Бо чылын делегейин бугу ком-мунистери бистин-биле калы Улут Октябрьның 50 чыл оюн демделээр-лери. Олар бо алдарды байраалды чүгө совет улустун национал ба-йырлары эвес, бугу делегейин ажылчын агызымын, революсу бугу үнүтерин болгаш депшилдегил бугу кижилер төрөлгенин улут ба-йырлары кылдыр санап турарлар.
Бөгүн чер кырында чыгыш эвес, а кижилер төрөлгенин үштүн бир ке-дээ ажык чөптү 14 социалист чурттарынын бар бооп турары дээр. Октябрь революциянын оңин салган инитиле хөгжүдүлгенин түнөөлөр дээр. Эригелгил колхозалды импери-ализминин орнуда 70 ажыл хамаары-шпас күрүнелерин делегейде тыптың келгени дээр амында-ла база де-легей социализминин салдарынын түнөөлө-дир. Капиталды чурттарыңа да ажыкчын агызын бажың туру-ш чугаал ап шыгачын, а комму-нист шимчөөшкенин агы үенин политиказы улут күжү болу бергени дээр, бо-да чедишкенирнин үнөр дөштери 1917 чылдың октябрь хү-неринде тыптын үгөн.
Бир өвөс ККП-ның улутурула-мын чарылдырмык, дээр органи-зацияны ажыл-чоруудуңа эвес бол-за, коммунист шимчөөшкенин, бугу революсу шимчөөшкенин чеди-шкенирнин инити-биле улам-на улут болур ийик.
ККП ТК-ның XI пленумунун шийиринери болгаш «улут курулу-ш революция» дээр ат-биле Кыдатта чоруу турар политиказы кампаңы болза Мао Цзюньчү болгаш оң бөдүлүнү улут күрүмчү антисовет-тик политиказы адымдыг чаа үе-кадаа кирген дээр дугайын хере-жилеп турар. Ол политика чүгө Совет Эвилелинге болгаш бистин партия-ныкка улут улашмаан. Кыдат улуту-ручулары чарылдырмык шугуму бугу коммунист болгаш ажылчын партиаларын чыгыш өңинге болгаш сыйры каттыжымышыңа ко-рал алганын турар. Ол шугум чар-дыс ай инпериализмдин фронтуну тургузарыңа шаптык болушкан, демселиң турар ыгетман улустун эрге-ажыктарыңа согушкун берип турар. Мао Цзюньчү болгаш оң бөдүлүнү агы шугуму кыдат улус-тун бөдүлүн — ажылчыннарнын, тараачыннарнын, интеллигенциянын эрге-ажыктарыңа чедирип турар ко-ралын. Кыдаттын Коммунист партиязында ол шугумун кандың со-ле болуш болу турарыңа база көрө-бин барың болс. Ол дээр Кыдатта бугу-ле бугу коммунистерге улут аламың чорук болуш, мыңаңаш чоруда бодушту ханым салгыш чо-лашкынымыңа илередиң турар бис.
Совет Эвилелиниң Коммунист партиязы Кыдаттын компартиязы-биле, Кыдат Улус Республикасы-биле найраалдын болгаш интернациона-лың салгы сеткил каттыштырыла-зынын шугумун мурунку хөөрө өс-керлиш чокка барылаалар турар. Пекиннин агыч улутуручуларыны марксизм-ленинизмге калды-лаа де-мележир чүгөөн оң идеологияны болгаш политиказын соболаал пеле-редип турар, бис оң-биле калы ККП-ге улут эвес. Кыдатка улут эвес, а Кыдаттын Коммунист партиязы дөш, интернационализмни орунуга оң катан илери дөш, марксизм-ленинизмни, коммунист шимчөөшкенин чыгыш шугумунун инпериализмге үнүтеринге бугу агы-дуума партиалар-биле оң сыйры каттыжымыкымы дөш леми-сел чорудуп турар бис.
Инити агыч орулгаларыңа калма-ларыңа салгы сеткил каттыжымыкы-ның хөдөлгөң, сыйры катты-жымыкымыңа бажылаарыңа күөл сорук—ол дээр коммунист шим-чөөшкенин бистин чондарыңа бооп турар боор. Калы боланың турар шийиринери негелдениң турар эвөөн эвөө-айтырылдар бугу делегей-нин коммунисттеринин мурунуга тып-тын көп турар. Ол айтырылдар со-циализминин делегей системаның хөгжүдүлгенин чорудулазы-биле-да, делегейин ажылчын шимчөө-шкенинде, улусторун национал-хо-статалыг демселинде чаа болуш-куннар-биле-да харылаалды, им-периализминин агресстиң полити-казы-биле база харылаалык болбай-на.

Ажыкчы кижилер — совет куру-лушунун чөлөңгөйи ол деп, Л. И. Брежнев оң ийик демелгезе. Бистин партиямыс ажылчынның улут болгаш чоругаар адын көдөгө бекит-тир үнелеп көргөн. Күш-ажыкчы кижилериниң ат-алдарын болгаш те-лениң чорун моон сонгаар-даа улам бекит-биле көдөр, кандыг-даа ажылчын профессияга мына-шымыңа болгаш оң хүндүлөп көр-үңгө кижилер журайт бис.
Эрткин чылда Горький областың чуртта ортума-биле адыра, улутур продукциязының негелде өзүлгө-лөңүн оң бектик түнөөлөдөр чедиң алган. Оң улутуру күрүне плаанын күдүрүшкунуңа бекитпес дооскан. Областың заводларыңа болгаш фаб-рикаларыңа ажыл-ишчилери план-да ажык хей сапныг продукциямы чуртка берген.
Горький областың шөөлөрүнүн ажыл-ишчилери Горькийнин авто-тудуучулары-биле, Сарматовун суд-нотудуучулары-биле, Держински-нин химиктери-биле, Балазанын саанын кылдыкчылары-биле хол-хоздун туугучулар алгаш ажылдап турар. Маңаа көдө ажыл-агый ажыкчын кылдыр чык эвес. Ын-чаа-ла Горький областың төвө-чүлөрү, совхозтар ажылчынна-рының, механизаторларының көдө ажыл-агыйны хөгжүдүрүгө кирип турар салымшыкын күдүлгөң улут ханымшыкы-биле демделээр херек. Олар төрөа-күрүшкүлөр болгаш мал ажыкчын продукцияларын кү-рүңгө салдарынын күрүне план-нарын күдүлгөң шыдаан.
Областың чедишкенир — пар-тиямыс областың болгаш хоорай ор-ганизацияларынын, бугу коммуни-стернин чогадыкчы улут ажыкчын түнөөлө-дир. Горькийнин партия ор-ганизациязы Коммунист партия-нын дайыкчы отряды. СЭКП Төп Комитетинин илелдегил чөлөңгөйи болуп келген болгаш болуп артар-даа.
Чаа беш чылдык баштайгы чылын боттарының күш-ажыкчы тилелде-лери дөш чөгараар-биле үдөгүне совет кижилер бугу барымаалар-ың болгаш деп. Л. И. Брежнев үр-гүлчүлөп чугаалаан. Бар сан-мезе-лдер бугура 1966 чылда улутур бугурулушун негелде өзүлгөң 8,6 хуу болган. Ол улут чедишкенир-ди. Планага 6,7 хуу өсүрүрүн көргөн турган-на болгай. Көдө ажыл-агыйга хамаарыштыр адыра, бистин көдө-гө ажыл-чөкөртериниң өңкөжөңиң чы-гыңың херек. Эрткин чылын чуртка кол-кол культураларының хей ду-жун ажаап, мал ажыкчы эки түн-өөлөрүне база чедиң алганымың билер болгай силер. Чыл иштинде көдө ажыл-агыйга продукциямы бугурури илениң-биле 10 хуу хире көдүрөң. Чоңу аш-чөмүң бугу хей-виринер-биле үдүлгөңиң чокка хандылар база бистин улутуру-вустун херегелерин хандылар арганы ол чүдөлөр берип турар.
Эрткин чылын экономикагыл хөг-жүдүлгени темпелеринин талазы-биле элөөн кий бугураарлашканыңар база бар болган. Национал орулга 1965 чылда 6 хуу турганыга улут эрткин чылын барың 7,5 хуу өскөн.
Эрткин чылдың түнөөлөдөр өөрүдүрүп бугу барымаалары бисте бар. Мыңаңа чедиң алдыңаң чүдө-лөдөрүң аш бажылаары болгаш көвө-дөрүң болгай. Мыңаңаш Октябрьның бо улут алдарың чылын телептиң чорутуу төлөдө, бистер шугу-вус бугу-чөгүрү-биле ажылаар журайт бис.
1967 чылда бистин экономикагыл хөгжүдүлгенин кол оңагыл чүдө-лөрүн бизеңиң болза ажыл-агыйны чорударының болгаш экономикамы эртелеп бажыларының чаа систе-мазынче шийилгенин улам калбак көдөдөрүң үргүдүлгөң болур деп. Л. И. Брежнев негелдедиң.

Тайбының болгаш демократияны күжүңе улут империализмин аймыл-дыг үдөгүлгөң организастап турар бо үдөш социализмин бугу делегей системаны бажылаары, бугу агы-дуума чурттары, оларын дөш депшилдегилериниң делегей байдалын ший көрүңчө сыйры каттыш-тыры улут жура-дуалык болур.
Бистин совет чуртувустун бугу-редиг эвилелчелери болгаш шынчы өнүктүрү бар. Мыңаңаш соци-ализмин агы-дуума чурттары-биле калы ажылдакчылыгы бажылаары-ңа, инити орулга дөш база инити дайымаа улут демселиге күжү-вус харамнамыс бис.
Дайының болгаш агресстиң империализмдин политиказыңа улут айбырларын херээ дөш социализм чуртарыңа дем катан демселиниң чугула үе-чааламыс. Варшава ко-роозинин киржикчилери чурттары-нын политикагыл консультативтиг комитетинин Варшава болгаш Буха-рестинге болгаш чөвүлө хуралдары болган. Ол чөвүлө хуралдар Евро-панын аймыл чок чорутуңа, айты-рыларыңче улут кичээгениң салгы турган дээрин билер болгай силер.
Амы кызыгарларын чыгыштың чок хүдөөн көрүңчөңгөң, Евро-паның улут-даа, биче-даа бугу кү-рүдөрүнүн араваста бугурады бол-гаш дөш эртелегил калы ажылдакчы-ла тургустунуңче чөдөр европа ай-тырымын демократык, тайбыңа мынакшыдыг үдөгүне таарыштыр көрүңчү калбак программаның со-циалист күрүнөдөр. Бухарестинге илги үндүрүңөр. Болуңу чуртунуң тайбың келер үең дөш демсели-ге европа улустарын илелдегил-деринге ол программача илги бөөр.
Европаның нарын айтырыларын шийириндеринге чаа көрүшүлгөңү-нүң оңин агы үеде Европага чөк болганда кестун турар деп. Л. И. Брежнев чугаалаан. Бо чаа ула-мышыкың Совет Эвилели биле Фран-циянын араваста харылааларыңа ажыкчындин оңа тодарагй көс-түн турар. Бо зур-биле бистин кал-ды ажылдакчымыс ийи чуртун

ГФР-ниң «бугу Германияны» тө-лөөлөр дөш негелдедиң база катан дымнал тур бис. Ол дээр ГФР-ниң «хүдөөн көрөс» политиказын ула-мчылашыкы болгаш тынмыңда ол со-циалист күрүнең улутузарыңче ула-ган чүкүл-дур. Бонн дайымыр-рактар ГФР-ге калды-лаа хамаары-ла чок барың Берлиннин дугайында негелдениң база лагын улуту-рутурлар. Европага дайын өсүлде-ти тургустунан чыгырарларга, оң инити ГФР биле ГФР-нин араваста кызыгар дугайында адымдыг тургусту ГФР-ниң чыгача ам-да элел-лери ол матырыл турар.
Депшилдегил бугу кижилер төрө-леткенде инити-биле алган ыгет-паны улус бодунун Төрөөн тургустуну хамаарышпас чоруу дөш чөптүг Лемиселинге тилелдегил чедиң амыр дээрине бажың бузурелдиг бис деп. Л. И. Брежнев негелдедиң.

Горький областың ажыкчы чо-варының төлөөлөкчилери ботта-рыңа чугаалаарыңа никеторол чө-лө болуп турар улут байраалды дугайын айтып турганар. Ленин ор-дени—хоорайнын болгаш ленин-чиле ажыл-ишчилеринин бугурушкуну амыр чорудуруңа чыгачын болуш болур. Бектик шаңнал Совет эрге-чөгүрүң 50 чыл оюн бо чылын демделгезе улут Төрөөн чуртун алдары дөш чаа-чаа эрес-маалырың чоруктарыңа горь-кийжилерни сорук кирип турар дээрин ораторлар демделеп тур-ган.
Аалчылар боттарының областы-нын болгаш республикаларының мурундала чыгы байыры горький-жилерге чыгарган.
Оң даразында партияны Горь-кий областың комитетинин бирги секретары К. Ф. Катусев чөвө чуга-алаан.
Ортор дайын өсүлгөңгү чылдар-да ажыл-агый болгаш культура тур-гузушкунуңа талазы-биле горь-кийжилерин чедишкенирнин дугай-ыңа чугаалаан.
Димиттиг, үр дөш чок адыш чакан турда, байыртгы хуралды кирж

